

Vlaanderen
is welzijn

VAPH

VLAAMS AGENTSCHAP VOOR
PERSONEN MET EEN HANDICAP

WEBINAR Modeldocument individuele dienstverleningsovereenkomst (IDO)

VERSIE MULTIFUNCTIONEEL CENTRUM (- PERSOONLIJKE-ASSISTENTIEBUDGET)

INHOUD WEBINAR

INDIVIDUELE DIENSTVERLENINGSOVEREENKOMST (IDO)

- Wat is een IDO?
- Onderdelen van de IDO
- Wie ondertekent de IDO?
- Gedwongen hulpverlening

MODELDOCUMENTEN MFC

- Waarom een model-IDO?
- Twee versies: model MFC versus model MFC-PAB
- Meerwaarde
- Hoe te gebruiken?
- Bijlagen

INHOUD WEBINAR

AANDACHTSPUNTEN

- Afspraken over ondersteuning
- Afspraken over afwezigheden
- Aanpassing kosten aan index
- Facturen
- Gedwongen jeugdhulpverlening
- IDO aanpassen

WAT NU?

- Evaluatietraject

**INDIVIDUELE
DIENSTVERLENINGS-
OVEREENKOMST
(IDO)**

INDIVIDUELE DIENSTVERLENINGSOVEREENKOMST (IDO) - WAT IS EEN IDO?

- Overeenkomst of contract tussen het multifunctioneel centrum (MFC) en de gebruiker en/of vertegenwoordiger
  - juridisch document
- Bevat afspraken over de ondersteuning
- Opgemaakt
  - in **dialog**
  - **voor de start van de ondersteuning**
    - uitzondering voor dringende ondersteuning
- Ondertekend door het MFC en de gebruiker en/of vertegenwoordiger
  - als alle afspraken duidelijk zijn
  - na akkoord

INDIVIDUELE DIENSTVERLENINGSOVEREENKOMST (IDO) - ONDERDELEN IDO

- Gebaseerd op het kwaliteitsbesluit van 4 februari 2011

- De IDO zelf
- Het handelingsplan
- De collectieve rechten en plichten
- Eventuele bijlagen

- Alle onderdelen van de IDO worden ondertekend door het MFC en de gebruiker en/of vertegenwoordiger

---

INDIVIDUELE DIENSTVERLENINGSOVEREENKOMST (IDO) - WIE ONDERTEKENT IDO?

- Een vertegenwoordiger van het MFC
- De gebruiker en/of vertegenwoordiger
  - Is de gebruiker minderjarig?
    - De wettelijk vertegenwoordiger(s) tekent de IDO: meestal de ouders, tenzij er een voogd is.
      - De handtekening van één ouder volstaat, tenzij er conflict is tussen beide ouders.
    - De gebruiker vanaf 12 jaar wordt betrokken bij en gaat akkoord met de organisatie van de ondersteuning, tenzij hij niet tot een redelijke beoordeling van zijn belangen in staat is.

INDIVIDUELE DIENSTVERLENINGSOVEREENKOMST (IDO) - WIE ONDERTEKENT IDO?

- Een vertegenwoordiger van het MFC
- De gebruiker en/of vertegenwoordiger
  - Is de gebruiker meerderjarig? De gebruiker tekent de IDO, tenzij:
    - Is er een bewindvoerder over persoon EN over goederen?
      - Bewindvoerder tekent de IDO.
      - Meerdere bewindvoerders: voldoende dat een van hen de IDO tekent. *(Als er één professionele bewindvoerder is, moet minstens deze professionele bewindvoerder tekenen.)*
    - Is er een bewindvoerder over persoon OF over goederen?
      - De gebruiker en bewindvoerder tekenen samen de IDO.
    - Is er een lastgeving/zorgvolmacht in werking?
      - De gebruiker is wilsbekwaam: Gebruiker en lasthebber/zorgvolmachthouder kunnen apart IDO tekenen.
      - De gebruiker is niet wilsbekwaam: De zorgvolmachthouder tekent de IDO.

INDIVIDUELE DIENSTVERLENINGSOVEREENKOMST (IDO) - WIE ONDERTEKENT IDO?

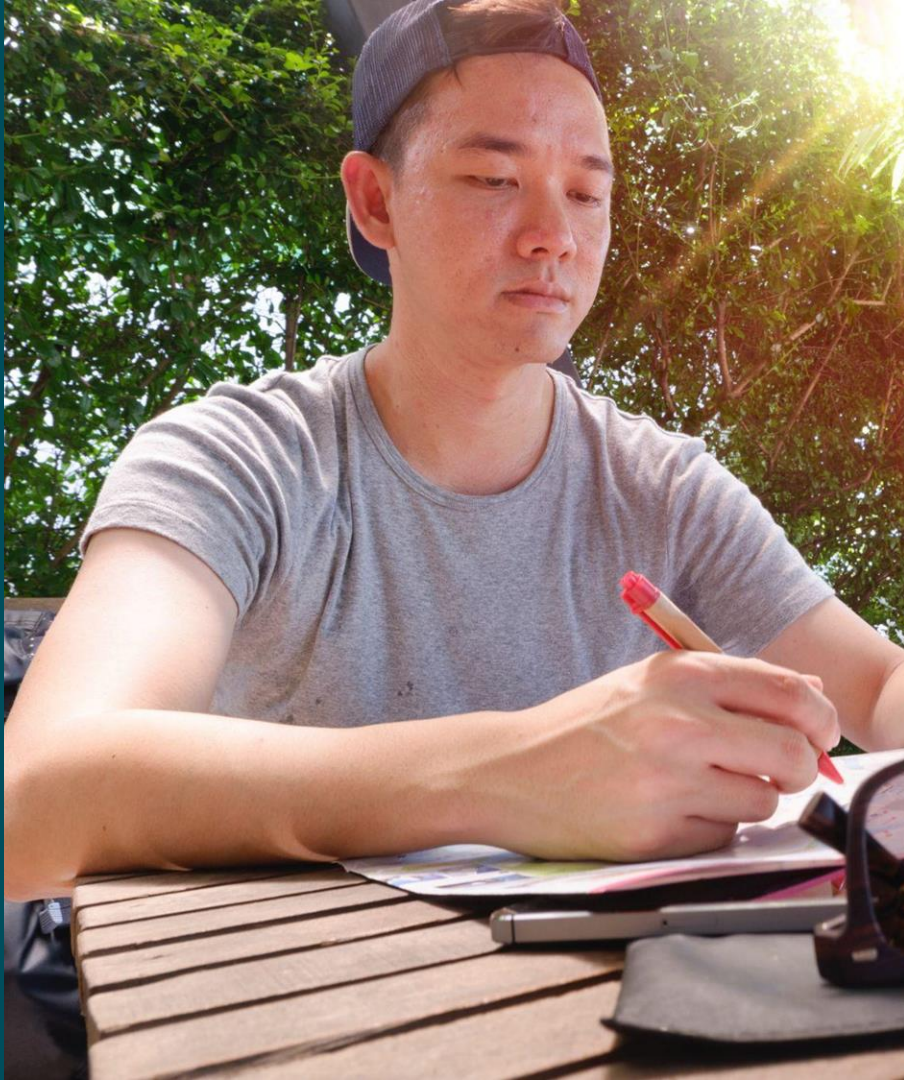
- Wordt een minderjarige gebruiker 18 jaar?
  - De bestaande IDO blijft geldig.
  - Principe van zelfregie: aanbevolen om een nieuwe IDO op te maken met de gebruiker

---

INDIVIDUELE DIENSTVERLENINGSOVEREENKOMST (IDO) - GEDWONGEN HULPVERLENING

Bij gedwongen jeugdhulpverlening is het mogelijk dat de wettelijk vertegenwoordiger van de minderjarige gebruiker of de minderjarige zelf niet akkoord is met de IDO en die weigert te ondertekenen.

- In dat geval registreert het MFC die weigering en de reden in een intern register.
- De ondersteuning kan in dat geval starten zonder akkoord en ondertekening.

**MODELDOCUMENTEN MFC
EN MFC-PAB**

MODELDOCUMENTEN MFC EN MFC-PAB - WAAROM EEN MODEL-IDO?

- Veel afspraken + complexe materie -> lang en moeilijk begrijpbaar document
- Belangrijk document bij onduidelijkheden en conflicten
- Middel om te komen tot transparantie
  - Gaat verder dan enkel prijzen
  - Wat houdt ondersteuning in?
  - Wat kan nog extra aangerekend worden?
  - Wat als ondersteuning niet geboden kan worden?
- Streven naar eenduidigheid, helderheid en leesbaarheid
- De modeldocumenten
  - model-IDO
  - document met extra informatie
  - bijlagen

MODELDOCUMENTEN MFC EN MFC-PAB - 2 VERSIES

Twee versies van de model-IDO voor ondersteuning door een MFC

Model-IDO MFC

- Voor ondersteuning binnen de erkenning van het MFC
  - De ondersteuning wordt rechtstreeks door het VAPH gesubsidieerd op basis van een jeugdhulpverleningsbeslissing.
  - Dit kan ook gaan over gebruikers met een persoonlijke-assistentiebudget (PAB) die hun PAB combineren met dagopvang waarbij het PAB in mindering gebracht wordt.
    - COMBINEREN

MODELDOCUMENTEN EN MFC-PAB - 2 VERSIES

Twee versies van de model-IDO voor ondersteuning door een MFC

Model-IDO MFC-PAB

- Voor ondersteuning buiten de erkenning van het MFC
  - De ondersteuning wordt ingekocht met het persoonlijke-assistentiebudget (PAB) van de gebruiker.
  - De gebruiker betaalt de ondersteuning rechtstreeks met het PAB aan het MFC.
- INKOPEN

MODELDOCUMENTEN MFC EN MFC-PAB - MEERWAARDE

- Samen uitgewerkt binnen een werkgroep
  - bijstandsorganisaties: Onafhankelijk Leven en Absoluut
  - gebruikersorganisaties: Dito en Fovig
  - werkgeversorganisaties: Vlaams Welzijnsverbond en SOM
- Opgemaakt volgens kwaliteitsbesluit. Bijkomend aandacht voor extra afspraken aanbevolen in kader van transparantie
- Juridisch nazicht door advocatenkantoor
- Eenvoudig taalgebruik door Wablieft
- Gericht aan zowel gebruikers en/of vertegenwoordigers als MFC

MODELDOCUMENTEN MFC EN MFC-PAB - HOE GEBRUIKEN?

- Model-IDO samen lezen met het document met extra informatie
  - Per artikel/paragraaf wordt wanneer nodig extra uitleg voorzien.
  - Moeilijke woorden worden in de extra informatie onderlijnd en onderaan uitgelegd.
- Sterk aangeraden, niet verplicht
  - voor nieuwe gebruikers
  - keuze van het MFC
  - leidraad zowel voor MFC als voor gebruikers en/of vertegenwoordigers
- Vereenvoudig het contract door enkel te behouden wat van toepassing is
  - In het document met extra informatie staat wat in bepaalde situaties weggelaten kan worden.
- Document kan aangepast worden (bv. er kunnen extra afspraken toegevoegd worden)
  - Let op! Juridische check kan niet meer gegarandeerd worden.

MODELDOCUMENTEN MFC EN MFC-PAB - BIJLAGEN

- Verplichte bijlagen
  - handelingsplan
  - collectieve rechten en plichten

-> geen sjabloon

- Mogelijke bijlagen
  - bijzondere volmacht medicatie
  - hulp door derden
  - lastgeving

-> sjabloon door VAPH

MODELDOCUMENTEN MFC EN MFC-PAB - BIJLAGEN

Bijzondere volmacht medicatie

- verplicht wanneer persoonlijke medicatie door een personeelslid van het MFC besteld wordt bij de apotheek

Hulp door derden

- verplicht wanneer de handicap van de persoon met een handicap het gevolg is van een ongeval, beroepsziekte, medische fout of een ander schadegeval waarbij een derde de schade moet vergoeden
- de gebruiker kan namelijk slechts een keer vergoed worden voor dezelfde schade

---

MODELDOCUMENTEN MFC EN MFC-PAB - BIJLAGEN

Lastgeving (personeelslid als lasthebber)

- uitzonderlijk
- verplicht wanneer een personeelslid van het MFC de gelden en goederen van een gebruiker beheert
- regelgevend moeten bepaalde afspraken gemaakt worden

MODELDOCUMENTEN MFC EN MFC-PAB - BIJLAGEN

- Mogelijke andere bijlagen
  - toestemming persoonlijke gegevens opvragen
  - lijst met persoonlijke goederen
  - overeenkomst over het gebruik van een persoonlijke ruimte en plaatsbeschrijving
  - domiciliëringsmandaat
  - ...

- Bij wijziging van bijlagen moet niet heel de overeenkomst herzien worden

AANDACHTSPUNTEN

AANDACHTSPUNTEN - AFSPRAKEN OVER ONDERSTEUNING

Yasmina is een meisje met een verstandelijke handicap en autisme. Ze ontvangt een PAB dat beheerd wordt door haar mama. Thuis heeft ze een persoonlijke assistent.

Yasmina maakt gebruik van de combinatieregeling en gaat ook enkele dagen per week naar de dagopvang van een MFC. Daarvoor heeft haar mama een overeenkomst afgesloten met het MFC.

AANDACHTSPUNTEN - AFSPRAKEN OVER ONDERSTEUNING

YASMINA

		Vork	Op welke dagen?	Start- en einduur
☐	verblijf Waar? ...	...	...	...
☐	kortdurend verblijf (max 92 dagen) Waar? ...	...	...	...
☐	schoolaanvullende dagopvang Waar? ... ☐ met vervoer ☐ zonder vervoer	...	...	...
☒	schoolvervangende dagopvang Waar? Campus Stallo te Borgloon ☒ met vervoer ☐ zonder vervoer	4-5 dagen per week Zomervakantie: 2-3 dagen per week	Maandag Dinsdag Woensdagvoormiddag Donderdag Dinsdag Donderdag	8u -12u/17u

Opmerkingen: **Op woensdagnamiddag geen vervoer op de middag.**

AANDACHTSPUNTEN - AFSPRAKEN OVER AFWEZIGHEDEN

YASMIN

A

- Yasmina is 's nachts ziek geworden. Ze maakt gemakkelijk hoge koorts. Daardoor kan ze vandaag niet naar de dagopvang.
- Psychiater stelt tijdelijke opname in psychiatrische setting voor gedurende minstens een maand.

Mama kan in de IDO nalezen wat dat betekent voor de ondersteuning en de kosten.

AANDACHTSPUNTEN - AFSPRAKEN OVER AFWEZIGHEDEN

Kan niet-geboden zorg en ondersteuning door niet-afgesproken afwezigheid van de gebruiker of de individuele begeleider worden ingehaald op een ander moment?

- Neen.
 Ja, volgens deze afspraken: ...

Moet er een vergoeding betaald worden als afgesproken zorg en ondersteuning niet kan doorgaan door afwezigheid van de gebruiker?

- Neen.
 Ja, volgens deze afspraken: ...
- Afwezigheden dienen 2 dagen vooraf gemeld te worden tenzij bij onvoorziene omstandigheden (bv. ziekte). Gebeurt dit niet, zal een vergoeding van 7 euro aangerekend worden.

Als afgesproken zorg en ondersteuning niet kan doorgaan, wordt geen financiële bijdrage aangerekend.

AANDACHTSPUNTEN - AANPASSEN KOSTEN AAN INDEX

Aisha is een meisje van 10 jaar met een meervoudige handicap. Ze ontvangt een PAB van het VAPH. Naast ondersteuning in de thuissituatie wordt dagopvang en verblijf bij een MFC ingekocht. De ouders zijn budgethouders en ontvangen een brief over de prijsstijging door de aanpassing van de index.

- In de IDO staat dat de zorggebonden kosten jaarlijks op 1 januari aangepast worden aan de index. Ook de formule die daarvoor gebruikt wordt, staat in de IDO.
- Het MFC brengt de ouders minstens een maand voordien op de hoogte.

AANDACHTSPUNTEN - FACTUREN

De ouders van Aïsha betalen de ondersteuning rechtstreeks aan het MFC.

- IDO in mijnvaph.be registreren
- kosten indienen bij het VAPH
  - voor 1 april van het jaar nadat ondersteuning geboden is
  - belangrijk om afspraken te maken dat facturen van het MFC tijdig bezorgd worden

---

AANDACHTSPUNTEN - GEDWONGEN JEUGDHULPVERLENING

RALPH

Ralph is een jongeman met autisme en gedrags- en emotionele problemen. Zijn jeugdrechter besliste dat hij voltijds in een MFC moet verblijven. Zijn vader kent hij niet en zijn moeder is weinig betrokken. Hij heeft geen ondertekende IDO.

- Het MFC registreert de weigering.
- Het MFC blijft acties ondernemen om moeder te betrekken.

AANDACHTSPUNTEN - IDO AANPASSEN

Gilles is een 17-jarige jongeman. Hij heeft een overeenkomst van 5 dagen dagopvang en 5 nachten verblijf met een MFC. Sinds dit jaar krijgt hij tijdens vakantieperiodes extra begeleiding in de thuissituatie.

2 mogelijkheden:

- De IDO wordt volledig aangepast.
- De IDO blijft geldig en afspraken over de wijziging worden in een addendum toegevoegd aan de IDO.

AANDACHTSPUNTEN - IDO AANPASSEN

Morgen wordt Gilles 18 jaar.

De bestaande IDO afgesloten tussen zijn ouders en het MFC blijft geldig. Gilles werd in het verleden steeds betrokken bij de besprekingen.

Nu Gilles meerderjarig is, vindt het MFC het toch belangrijk om een afspraak met Gilles te maken om de IDO te bespreken.

- zelfregie

WAT NU?

WAT NU? - EVALUATIETRAJECT

- Evaluatietraject van 2 jaar
- Meest recente versie beschikbaar op [website VAPH](#) met datum laatste update
- Feedback: avf@vaph.be - onderwerp: 'Feedback model-IDO'

CONTACTEER ONS

VAPH

Zenithgebouw

Koning Albert II-laan 37

1030 BRUSSEL

www.vaph.be/contacteer-ons

02 249 30 00

Ellen De Visscher - Inge Van Duyse - avf@vaph.be

In samenwerking met:

